

Mati Turi
igatseb näha
inimeste silmi
lk 4

Sauevallakaid
on vallutanud
kooskokkamine
lk 6-7

Me sööme ennast
vaeseks!
lk 8

NR 5 (53) MÄRTS 2020

Saue

Valdur

KOHALIK
LEHT
KOHALIKUST
ELUST JA
OLUST

Sagro kasvuhoonete asemele moodne elu- ja ärikeskkond

Laagri keskusala ootab ees fundamentaalne muutus. Aastakümneid siin olnud tomatite ja kurkide kasvumajad kaovad, asemele rajatakse kümne aasta perspektiivis ligi 700 uut korterit ja mitmed kaasaegsed ärihooned.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

Elmise aasta suvel omandas 26 aastat kasvuhoonetes köögivilja kasvatanud Sagro aktsiad valdusfirma nimega Tamatie Invest OÜ. Pool aastat hiljem oli selge, et kasvuhoonete alad kaovad, avamaapõlvandus praegu jääb.

Arendaja on koostöös vallavalitsusega valmis saanud esialgse eskiisi. Visiooni järgi arendatakse maa-ala korterelamute alaks koos ärikvartaliga planeeringuala kirdeosas, millest kujuneb loodetavasti Laagri aleviku uus keskus.

Kuna tegemist on Laagri kontekstis väga domineeriva alaga, siis on vallavalitsus üsna jõuliselt ka arendusplaan suunanud, kuni selleni välja, et tellis ärihuvide vaba spetsialisti joonistama konkureerivat nägemust arendaja eskiisi kõrvale. Maakomisjonis heaks kiidetud eskiis on sümbioos mõlemast.

Eskiis pole muidugi veel arhitektuurne – veel pole teada, millise kujuga ja mis värvi hoonestus saab olema, küll aga on suures plaanis paika pandud tsoneerimine. „Oleme kokku leppinud, kuhu tulevad ärihooned, kuhu luuakse elukeskkond kortermajade ja haljastustsoonidega. Ja ma kinnitan, et vald ei lase sinna rajada mingil juhul eslinnalist magalat, vaid otsime tervikliku lahendust kaasaegsele elukeskkonnale, mis soosiks ala ööpäevaringset kasutust ja vähendaks pendelrännet,“ kinnitab vallavanem Andres Laisk.

Nii näiteks on esialgselt planeeritud korterite maht langenud tuhandelt seitsmesajale, hooned saavad olema maksimaalselt 5-kordsed, majadevahelises haljastuses ei räägita mitte kitsast kõnniteepist ja neljast tammest, vaid korralikest haljastuskorridoridest.

Uus keskusala – Väike Rotermanni kvartal
Visiooni järgi saab praegusest Sagro automajandi alast, mis täna on betooniaia taha peituv suletud territoorium, uus aleviku süda ambitsioonika tööpealkirjaga „Väike Rotermanni kvartal“. „Seda mitte ilmingimata visuaalses mõttes, vaid funktsionaalses. Autoparkla viiakse maa alla või parkimismajja, maapealne osa jääb kaubanduse, meelelahutuse ja ärifunktsiooniga, olles mõeldud jalakäijatele-ratturitele. Hoonete ülemistele korrustele võiks tulla kaasaegsed büroopinnad. Sinna võiks perspektiivis tekkida ka keskne Laagri plats turgudele, välitruustele, kontsertidele,“ avab vallavanem kaarte.

Lõplik lahendus luuakse vallavanema sõnul keskuse täpsema kavandamise käigus erinevate valdkondade tippspetsialistide kaasates ja kohaliku kogukonnaga dialoogis.

Vanad laudad ja lagunenud hooned tänase automajandi ja uue Vahtramäe elukvartali vahel kuuluvad küll teisele omanikule ja sellel visioonijoonistusel veel kindlat kohta ei oma, aga seegi omanik on käinud juba vallavalitsusega läbi rääkimas võimaliku (ekstreem) spordikeskuse rajamise plaanidega.

Funktsionaalse tsoneerimise eskiis

- EK planeeritav korterelamuala
- A planeeritav äri- ja/või tootmisala
- Üh planeeritav ühiskondlike ehitiste maa
- A/Üh planeeritav äri- ja ühiskondlike ehitiste maa (vahekord täpsustatakse planeeringuga)
- planeeritav kompaktne haljasala / kvartalisene haljasala
- EK(P) perspektiivne korterelamuala (ei lahendata käesolevas töös)
- EK olemasolev korterelamuala
- Ä olemasolev ärimaa (ei käsitleta)
- Ä(P) perspektiivne äriala (ei lahendata käesolevas töös)

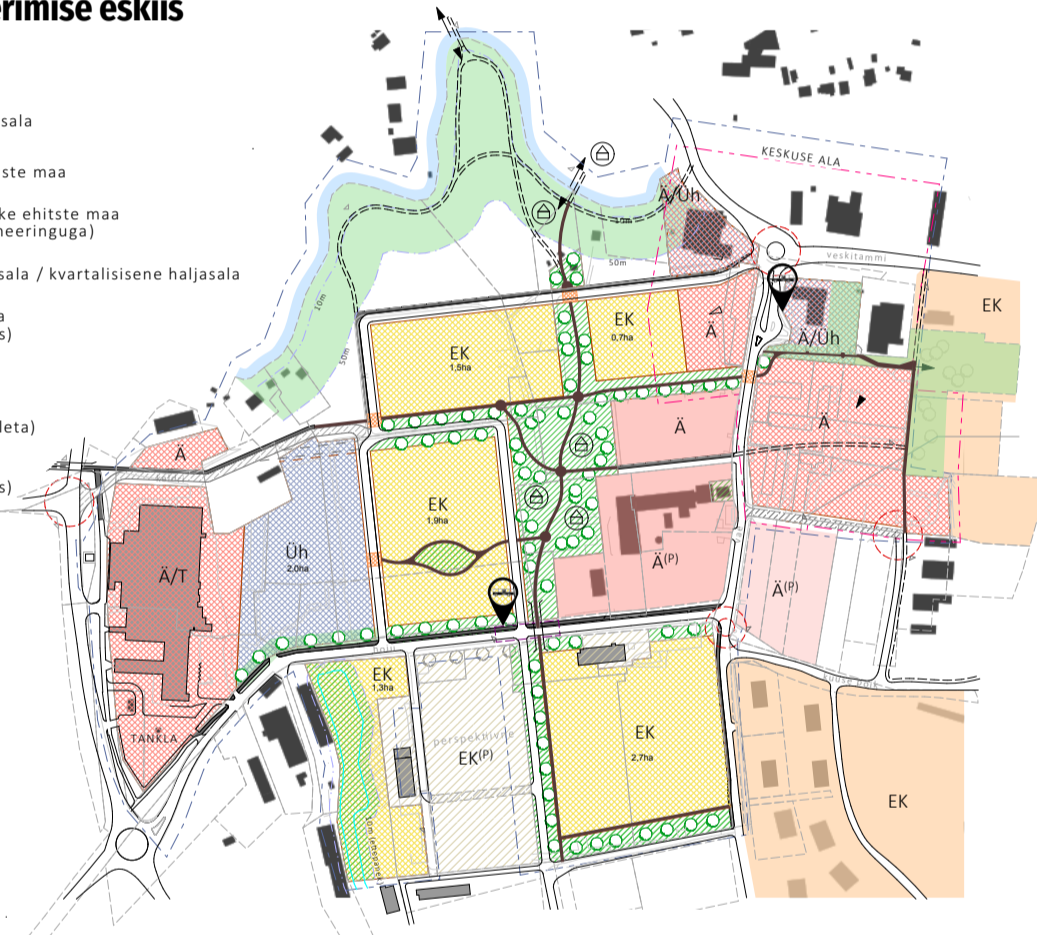
Unista kaasa!

24. märtsil kell 18 on kõik teemast huvitatud vallakodanikud oodatud visiooniga tutvuma. Kohtumisaik on Laagris vallavolikogu saal Veskitammi 4 majas.

Ligi 2000 uut elanikku

Teisele poole Vae tänavat on planeeritud ligi 700 uut korterit (joonisel EK), mis tähendab arvutuslikult vähemalt 2000 uut elanikku. Seda on rohkem kui Veskimõldre 2-s ja enam kui Kaselaane elukvartalis teisel pool Pärnu maanteed. Seega on Laagri kontekstis tegemist arendusega, mis võib kasvatada elanikkonda ligi 30%. Eesmärk on rajada aedlinliku meeleoluga keskkond. Märksõnad on kõrghaljastus majade vahel, jõeäärne promenaad, kindlasti ka jalakäijate sild üle jõe, elumajade ja büroomajade vahel haljastusribad, mis tekitavad nii füüsilise kui tunnetusliku eraldatuse.

Elukvartalist väljuv liiklusvoog suundub peamiselt Hoiu tänava otsas paiknevale ringristmikule. „Oleme arvestanud liikluskorrumuse kasvu ka Veskitammi tänaval ja ringristmikul, arvestatud on Hoiu ja Vae ristmiku ümberehituse vajadusega. >>> lk 2

Selgi hooajal valmivad kasvuhoonetes veel kurgid ja tomatid

Kes on ametlik arendaja (Sagro aktsiate omanik)?
Sagro aktsiate omanik on Tamatie Invest OÜ, mille taga seisab Eesti erainvestorite kapital. Ametlik projekti vedaja ja arendaja on COMBICON OÜ.

Milline on ideaalsetes tingimustes arenduse väljaehitamise ajakava?
Arenduse väljaehitamise ajakava on umbes 10 aastat. Seda juhul, kui kõik ametkonnad töötavad kaasa ning ei ole liigseid regulatsiooniriske. Ise loodame esimeste hoonete ja infrastruktuuri ehitusega alustada järgmise aasta jooksul.

Kas on teada ka, millest soovitakse alustada?
Alustada soovime kortermajade ja selle juurde kuuluva infrastruktuuri ehitusega ühe suure kasvuhooone asemele. Täpne kasvuhooone, mille plaanime esimesena sulge-

da ja demonteerida, selgub peale kasvuhooone seisukorra hindamist.

Kasvuhooone baasil äritegevus ilmselt siis lõpetab, mis plaan on avamaadel tegemise jätkamisega?

Kasvuhooone baasil äritegevust soovime vähendada järk-järgult mitmete aastate jooksul, sulgedes halvemas seisukorras kasvuhoooneid esimeses järjekorras. Kasvuhooone, mis suletakse, plaanime kohe ka likvideerida. Kasvuhooone, mis jäävad alles, püüame maksimaalselt töös hoida.

Kasvuhooone toodangu vähendamise ja sulgemise peamiseks põhjuseks on siiski olnud ebavõrdne konkurent Euroopa Liidu riikide kasvuhoooneajanduses. Paljud riigid, Läti ja Soome eriti, toetavad kasvuhoooneid tootjaid kaudsete meetmetega, tehes erinevaid soodustusi. Seevastu

meil Eestis tehakse kogu aeg konkureerimine raskemaks. Näiteks kütuseaktsiis maagaa-sile kasvas, samas kui Lätis on see null. See ongi toonud kaasa muudatused Sagros senises tegevuses ning uute lahenduste otsimise. Avamaadel ja muudes valdkondades plaanime jätkata senise tegevusega. Samuti plaanime panna rõhku ettevõtte arendamisele nendes valdkondades, kus Sagrol on võimalik konkurentsi pakkuda.

Kas sel aastal tomatid kasvuhoooneites veel valmivad või enam mitte?

Selle hooajal valmivad kasvuhoooneites tomatid, kurgid ja kõik muu, mida on ka varem kasvuhoooneites kasvatatud. Küll aga mõningaste mõõndustega just tegevuse majanduslikust aspektist lähtudes.

Kaupo Koitla
COMBICON OÜ juhatuse liige

Tule tänava vallamajasse kolib tulevikus Saue päevakeskus

2020. a veebruari ESIVIISIK

Nr 1, 19. veebruar

Eile olid vallamajja kutsunud töötajate lapsed ja lapselapsed. „Tööle kaasa!“ – häälingis osales 24 noort inimest vanuses 3-10. Kõigepealt söödi pitsat, sest kes see tühja kõhuga süveneda suudab. Siis tehti tiir mööda maja, räägiti hoonete ehitamisest, koolidest-lasteaedadest, finantsjuht jagas laiali lausa mänguraha, et paremini selgeks teha, kui palju võtab riik tulumaksuks ning kui palju ja kuhu läheb kohapeal vallas raha. Lõpuks toimus volikogu istung, kus hääletati, kui palju nutividinate ja teleka vaatamise aega peaks alla 10-aastased päevas saama.

Nr 2, 19. veebruar

Haiba mõisale oleks vaja uut mõtet. Lennukat, julget, aga majanduslikult tasuvat ikka ka. Senine seltskond (vallamaja rahvas) kolib kõrvalasuvasse rahvamajja, aga maja võiks endiselt jääda avalikku kasutusse.

Nr 3, 17. veebruar

Laagri Comarketis asuv apteek on suletud

Nr 4, 5. veebruar

Vana-Keila maantee sõidutee ja kergliiklustee ääres Saue tammikus raiutakse 6. veebruaril ohtlikke puid. Tööde ajal võib liiklus olla häiritud. Kokku eemaldatakse kolm kahjustunud ja ohtlikuks muutunud tamme, mille murumisega võib kaasneda otsene oht inimestele ja varale. Tööd teevad arboristid Puude Hooldus OÜst. Saue tammik on kaitse all olev loodusobjekt, mille valitseja keskkonnaamet on andnud oma nõusoleku puude raietele. Koostatakse ka Saue tammiku hoolduskava, mille alusel hakkab vald edaspidi tammiku hooldustööd tegema. Hoolduskava koostamisel on lähtutakse eelkõige väärtuste säilitamisest, hoidmisest, kuid samuti võetakse arvesse kaitseala kasutust, ohutust, sihtgruppide huve ning praktilisi kaalutlusi.

Nr 5, 18. veebruar

3. veebruarist alustanud Laagri-sisese bussiliini kohta on esimese nädalate jooksul kogutud ettepanekuid ja mõtteid, kas ja kuidas oleks otstarbekas sõiduplaani muuta, et saada see paremini klappima igapäevaste vajadustega. Neid arvesse võttes on kavas teha graafikusse mõned muudatused, et panna bussi väljumised paremini sobima rongide sõiduplaanidega. Teisalt soovime samaks jätta põhimõtte, et buss väljub täistunni suhtes ühel ja samal ajal (7.40, 8.40 jne). Seniste tähelepanekute põhjal näib, et bussi väljumise nihutamine viie minuti võrra hilisemaks oleks paslik ning rongidele ümberistumise ooteaeg oleks siis enamasti alla kümne minuti. Samas ei halveneks 18 ja 18a liinile ümberistumise tingimused. Kuidas tundub? Kas katab ümberistumise vajadusi paremini? Või on midagi, mis läheb senisega võrreldes ebamugavamaks? Palun anna märku siinsamas postituse all.

Vigade parandus

Et taotleda keskkonnareostuse likvideerimise, heakorra tagamise ja elamistingimuste parendamise toetust, on osade tegevuste puhul nõutav sissekirjutus Saue valda seisuga 1. jaanuar 2020. Vallalehe eelmises numbris oli toetust tutvustavas artiklis jäänud aastaarv muutmata. Vabandust.

Kui vallavalitsuse rahvas kolib hiljemalt augustiks uude vallamajja, on kavas praegune hoone ümber ehitada päevakeskuseks ja munitsipaalmajaks. Ilupilt on juba valmis, projekteerimishange korraldatud, aga finantseerimise võimalusi veel otsitakse. Lisaks teenuste võimaluste avardamisele on suurem eesmärk valla kinnisvara järkjärguline korrastamine.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

Märtsi esimestel päevadel kinnitati riigihanke tulemusel projekteerijaks Eesti Ehitusprojekt, projekteerimisperioodiks kavandatakse pool aastat.

Plaan on maja rekonstrueerida eelkõige soojapidavamaks ning energiatõhusaks, aga samas muutub ka hoone funktsioon. Kavakohaselt sätib end renoveerimise lõppedes majja päevakeskus, mis praegu tegutseb Kütise 4 ruumides. „Ka Kütise 4 maja on vana ja amortiseerunud, aga rahaliselt on mõistlikum siiski praegune vallamaja korda teha,“ selgitab haldusjuht

Silver Libe.

Tule tänava majal on teatavasti kolm korrust ja täiskelder. Keldrisse on plaanis välja ehitada panipaigad ja sotsiaalosakonna laoruumid toiduabi jaoks. Teisele korrusele on plaanitud suurimad ümberehitustööd. Nimelt muudetakse pisut hoone fassaadi – maja taha ehitatakse eenduv klaasosa, mis annab päevakeskusele suurema saali võimaluse. Päevakeskuse tegevuse jaoks ehitatakse veel välja töötoad, nõupidamiste ruumid, paar kabinetti, tuba juuksurile.

Teine ja kolmas korrus jäävad puhtalt sotsiaal- ja munitsipaalorteriteks. Peamiselt saavad seal olema väiksed 1-toalised, mõ-

Renoveerimise käigus muudetakse pisut hoone fassaadi – maja taha ehitatakse eenduv klaasosa, mis annab päevakeskusele suurema saali võimaluse

ned 2-toalised korterid, aga esimeses etapis ehitatakse välja siiski keldri- ja 1. korruse täies mahus ning 2. ja 3. korruse tänaste vallamaja ruumide ulatuses. Majja tuleb ka lift.

„Millal rekonstrueeri-

mine alata võiks, on raske praegu öelda. Valla arendusnimesed-projektikirjutajad otsivad võimalusi finantseerimistoetuse leidmiseks. Kui rahastus leitakse, on ettevalmistustööd juba tehtud,“ ütleb Libe.

Kuhu probleemidest avalikus ruumis teada anda?

Prügikonteiner on täis? Tänavavalgusti ei põle? Tee on auklik? Mänguväljaku kiik katki?

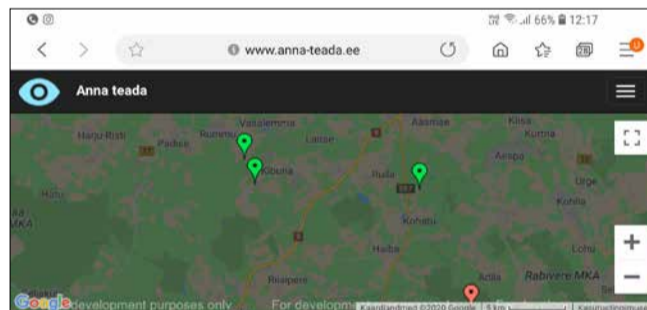
ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

Et asjad kuluvad, neid lõhutakse, teed lagunevad või pirnid läbi lähevad, on paratamatus. Suuresti sotsiaalmeedias elades kipub süvenema arvamus, et kui anda probleemidest teada oma isiklikul FB-seinal või oma küla grupis, küll siis keegi vallamajast selle üles nopib ja teha võtab.

Vahel, kuid siiski pigem erandina, nii juhtubki. Aga suure tõenäosusega ei jõua näiteks teede- või avaliku

ruumi spetsialist kord päevas läbi kammida kõiki kogukonnalehti, sest neid on kümneid ja iga hetk tekib juurdegi. Küll aga on olemas mitmed kanalid, millest on teada, et neil vallamaja rahvas tagasisidet ootab. Seal on põhjust eeldada nii vastamist kui tegutsemist.

1. Kõik teede ja tänavavalgustuse teemad (kuna neid on vaata et kõige rohkem) võib saata otse teedespetsialistidele aadressil teed@sauevald.ee
2. Valla kodulehel on rubriik „Teavita probleemist“. Saab märkida kaardil probleemse

Tagasiside võimalus "Anna teada" mobiilirakenduses

koha ja kirjutada lühikese selgituse. Lisada saab ka foto. Kindlasti tuleb sisestada kontaktandmed, sest siis saab omavalitsus vajadusel täpsustusi küsida või tagasisidet anda. Süsteem edastab teate automaatselt õigele kohalikule omavalitsusele. Teadet käsitletakse kui vihjet ja üldjuhul tagasisidet ei anta.

• sauevald.ee/teavita-probleemist

• Sama rakendus mobiilis kov.riik.ee/annateada

3. Saue valla kogukonnaäpp. Kui äpp on telefoni laetud, leiab sealt tagasiside vormi probleemidest teavitamiseks. Sarnaselt veebilehele saab äpiski lisada foto, sõnastada probleemi, markeerida asukoha. Lisaks saab ülevaate ka teiste sauevallakate tõstatatud probleemidest.

Laagri aleviku siseliini uus sõidugraafik

PEATUS	REIS 1	REIS 2	REIS 3	REIS 4	REIS 5	REIS 6	REIS 7	REIS 8	REIS 9
VANASILLA	07:40	08:40	09:40	13:40	14:40	15:40	16:40	17:40	18:40
RAHNU	07:44	08:44	09:44	13:44	14:44	15:44	16:44	17:44	18:44
LAAGRI ALEVIK	07:46	08:46	09:46	13:46	14:46	15:46	16:46	17:46	18:46
METSA	07:47	08:47	09:47	13:47	14:47	15:47	16:47	17:47	18:47
TUULEMURRU	07:48	08:48	09:48	13:48	14:48	15:48	16:48	17:48	18:48
VESKIRAHVA	07:52	08:52	09:52	13:52	14:52	15:52	16:52	17:52	18:52
REDISE	07:56	08:56	09:56	13:56	14:56	15:56	16:56	17:56	18:56
URDA JAAM	07:57	08:57	09:57	13:57	14:57	15:57	16:57	17:57	18:57
KUUSE	07:59	08:59	09:59	13:59	14:59	15:59	16:59	17:59	18:59
NÕLVAKU	08:01	09:01	10:01	14:01	15:01	16:01	17:01	18:01	19:01
NÕLVAKU	08:03	09:03	10:03	14:03	15:03	16:03	17:03	18:03	19:03
VANASILLA	08:04	09:04	10:04	14:04	15:04	16:04	17:04	18:04	19:04

Mati Turi: „Mul on igatsus silmade järele“

Märtsikuus on 100. sünniaastapäev armastatud lauljal Georg Otsal ja selle tähistamiseks on rahvusvaheliselt hinnatud tenor, Riisipere kandi mees Mati Turi kokku pannud temaatilise kontsertkava, mis tuleb esitusele ka Laagris ja Riisiperes. Kohtumine Turiga algas Georg Otsast, aga lõppes murega inimeste ja eesti kultuuri pärast.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@saeuvald.ee

Turi on üsna väljapais-
teväst mees. Seisab, hõl-
mad avali, veebruari
pärastlõunal Estonia teatri
taga, kogult suur ja uljas,
viskab nalja ja nõuab, et
talle sina öeldakse. Ja valib
vestluseks tähendusliku ni-
mega kohviku C'est La Vie
Tallinna vanalinnas. Kell on
pool neli, mõne tunni pärast
algab mehel Estonias eten-
dus „Pilvede värvid“.

**Tõmbasid laua kõrval ole-
va välisukse kinni, hoiad
ka lauljana oma häält?**

Tead, vahel tundub see sõna
„laulja“ nagu diagnoos. Just
teesama, et hoiu oma häält,
tee seda, tee teist. Ei hoiu ma
midagi. Ukse tõmbasin kin-
ni sellepärast, et nii tundub
hubasem. Aga eks ma ikka
olen laulja jah. Muusikali-
se hariduse sain muusika-
akadeemiast, lõpetasin küll
koorijuhina, aga laulmist
õppisin ka. Ilmselt laulsin
minagi enne, kui rääkima
hakkasin ja lapsepõlves, kui
külalised koju tulid, nõuti,
et Mati, laula nüüd midagi.
See mulle absoluutselt ei
meeldinud. See oli nõme.

**Aga asja juurde ka. Kas
Georg Ots oli ka maamees,
tead Sa?**

Olen näinud pilte küll, kus ta
istub mere ääres. Aga ta lau-
lis loodusest, nagu ta oleks
seal elanud. See on tema
häälse kirjas. Ma olen alati
uskunud, et inimene laulab
sellest, millest ta koosneb.
Ses mõttes oleme äkki sar-
nased? Mulle on ka öeldud
– ja tore on, et on öeldud –,
et ma oskan mõtestada lahti
tekste ja muusikalisi fraase.

**Kuidas Ots Sinuni jõudis,
on see mingi pikem lugu?**

Lugu ei ole. Klaverisaatja
Martti Raide, kellega koos
juba 12 aastat tegutseme,
tuli ja ütles, et Ots saab 100.
Ikkagi väärikas inimene ja
fantastiline laulja, et teeme
midagi. Võtsime tema kont-
sertdikavad ette ja vaatasi-
me, mida Ots on laulnud.
No eks seda teevad sel aastal
paljud muusikud ilmselt.

Aga me teeme oma kont-
serdid klassikalises võtmes.
Seal on Schubertit, seal on
Tšaikovskit, Mart Saart.
Laulud, mis olid Georg Otsa
kavalehtedel.

**Mis see Otsa fenomen
ikkagi oli siis?**

Kui ma kuulan teda laul-

mas, siis mul on selline
tunne, et ta justkui laulaks
mulle. Mitte lihtsalt laulaks.
Ta kuidagi oskas väljendu-
da niimoodi, et see jõudis
kohale. Et nagu tahtis just
mulle midagi öelda. Minu
meelest on oluline, et enne,
kui suu lahti teed ja laulad,
pead teadma, miks sa seda
teed. Niisama laulu laulma
minna pole mingit mõtet.
See, kes sa inimesena oled,
paistab laulust läbi. Ma ar-
van, et ta oli aus selle vastu,
mida ta tegi.

Kas ta täna oleks ka nii
populaarne olnud? Võima-
lik, et ta oleks isegi popu-
laarsem olnud, aga aeg töö-
tas tema kahjuks.

**Kaua ühe soolokava ette-
valmistamine aega võtab?**

Paar kuud ikka. Alguses tee-
me vast kord nädalas proovi,
kui aeg läheneb, siis näiteks
kaks. Kontsentratsioon peab
jääma kontserdile. Ei saa
nii, et teeme hullult proove
ja kui kontserdi aeg käes,
siis on kõik justkui ära teh-
tud. Mingi knihv peab lava-
le ka jääma.

Teeme pea veerandsada
Georg Otsa lugu. Mina peast
soolokontserte ei laula. Lau-
lan noodist, pult on ikka ees.
Kavas on venekeelseid lugu-
sid ja saksakeelseid ka.

**Triviaalsust ka – mis Su
lemmiklugu on Otsalt?**

Ma ei saa sellele vastata.
Mul pole elus lemmikuid.
Peale oma pere. Georg Otsal
oli palju laule, enamusi kuul-
lan rõõmuga, aga ma ei saa
üht valida välja. Lemmik?
Lemmikloomad on inimes-
tel.

Mind kõnetab viis, kuidas
inimene end väljendab.
Kui tal on midagi öelda ja
ta julgeb seda teha, siis see
kõnetab mind. Kui naine
tunneb end naisena ükskõik
millises vanuses, siis on ta
ilus. Kui laulja laulab sel-
lest, millest tunneb ja mõt-
leb, on seda hea kuulata.

**Mida Sa veel tööalasel-
teed praegu?**

Estonias teen praegu „Pil-
vede värvid“ viimaseid
etendusi. „Krahv Luxenbur-
gi“ proovid said just läbi ja
esietendus oli 22. jaanuaril.
Mul on seal nimiroll. Soo-
loprojektid ja kontserdid li-
saks.

Ma olen praegu nii õnne-
lik, et saan töötada kodus.
(Turi on laulnud aastaid
ka Saksamaa, Soome, Ing-
lismaa, Hollandi lavadel.
Toim) Maailma suurim vaev

Mati Turi 2019. aasta laulu- ja tantsupeo rongkäigus tütar Ruuduga

Mati Turi mängib "Krahv Luxemburgi" etenduses nimiosa

on minu jaoks ära min-
na sellest kodust, mis mul
praegu on. Ja nende inimes-
te juurest, kellega ma seal
olen. See on nii karm.

**Niisama puhkuseraisidel
Sa ilmselt ei käi?**

Mitte iial! Mitte kunagi!
Miks ma peaks kodust ära
minema? Kõige raisatum
aeg on lennujaamas ja neid
aegu on mul mitme elu
jagu. See ei ole öeldud rei-
sihuviliste halvustamiseks
kuidagi, see on minu tunne
lihtsalt.

**See kallis kodu on Sul
Riisiperes?**

Riisipere külje all, Mu-
nalaskme kandis. Otsisime
elukaaslasega pikka aega
kodu. Tahtsime Kalamajast
ära, normaalsesse elukesk-
konda. Mitmeid kohti käi-
sime läbi. Isegi pooleaas-
tane paus oli maakleriga
suhtlemises. Ja siis ükspäev
maakler helistas, et on üks
koht. Ise olin Londonis töö-
sel hetkel, elukaaslane läks
vaatama. Ütles, et jääb või
kohe sinna.

Maja oli muidugi rää-
mas. Vana hukule määratud
rehielamu. Ära päästsite.

**Mis see normaalne elu-
keskkond siis on Sinu
jaoks?**

Kui ma astun majast väl-
ja, on minu õu, minu puud,
minu maa. Ma ei väida, et
peab elama uhkes üksindu-
ses, aga linn pole mõeldud
elamiseks. Võibolla mingil
eluperioodil, aga meie taht-
sime ära. Kas tead, et seda-
sama Kalamaja kutsutakse
juba Kalamäeks. Boheem-

laslik vaim kaob, kõik ehita-
takse täis.

Elama läksime oma koju
kaks ja pool aastat tagasi.
Ruudu oli juba sündinud.
(Ruudu on Mati 3,5-aastane
tütar. Poeg Juulius lisanud
seltskonda poolteist aastat
tagasi. Toim) Siin on parem.
Lastel on ilusam lapsepõlv,
suurtel tervem mõistus.

**Kuidas üldse on, kui kesk-
eas veel väiksed pudinad
kodus on?**

Äge on. Mul on ju suured
lapsed ka, aga praegu on
see väga erinev sellest, kui
18-aastaselt isaks sain. Us-
kumatult äge on praegu. See
on nii suur maailm ja teisalt
on see nagu kilp. Kui Ruudu
mulle otsa vaatab, siis need
silmad ütlevad, et kõik on
hästi.

**Kas kogukond on Su pere
omaks võtnud?**

Vast on. Ma loodan. Ruudu
ja Juulius käivad Riisiperes
põnnikoolis, Ruudu hakkab
seal lasteaia käima. Naabri
juurest võin soola laenama
vast minna. Oleme üritanud
vähemalt oma üleaedsetega
ikka tuttavaks saada. Liht-
salt sellepärast, et inimesed
võiksid suhelda omavahel.

Tere ikka vahel öeldakse
alevi peal. Vahel ei öelda.
See on tänapäeva vaegus –
inimesed ei vaata üksteisele
otsa. Ei ütle, et mul on hea
meel sind näha. Mul on sil-
made järele igatsus. Need-
samad nutividinad, millega
sinagi siin täna lindistad,
need viivad inimesed nagu
musta auku. Igal pool, isegi
autoroolis istutakse telefon
pihus. Mingi surve on kogu

Georg Ots (21.03.1920 – 5.09.1975)

Georg Otsa nime teab vast iga eestimaalane, isegi kui häält
kuulnud pole. Tema nimi on koolil ja spaal ja trammil ja laeval,
aga mehe 100. sünniaastapäeval saab omaaegse armastatud
lauljaga (taas)tutvuda kontsertidel, näitustel, etendustel, tema
sünnipäeval pannakse omaaegse koduteatri Estonia juurde
mälestusmärk.

Ots oli andekas laulja nii ooperi- ja operetilavadel kui
filmis ja raadios. Ta hullutas inimesi nii Eestis, Venemaal kui
Soomes, kaugemale Euroopasse mees paraku ei jõudnud.
Tema tähtrollideks võib pidada Lenfilmi 1958. aastal valminud
kassatükki „Mr. X“ ja rolli ooperis „Jevgeni Onegin“.

Ots suri kahjuks üsna noorelt, 55-aastaselt ajukasvajasse,
aga elas tõenäoliselt kirkamalt ja sündmusterohkemalt kui
enamus tema kaasaegseid.

Ja mälestustes-teadvuses veel tänagi.

**KONTSERT
GEORG OTS 100!**
MATI TURI (TENOR) MARTTI RAIDE (KLAVER)

Piletid 10 € | Käsitrukis pileti saad osta kohapealt.
Trükitud piletit PILETMAAILMAST.

LISAINFO: Laagri kultuurikeskus, Veskitammi 8 Laagri, tel 6796765

RIISIPERES 12. SEPTEMBRIL KELL 19.00

aga ühenduses olla, vaja
meile lugeda. Ei ole vaja.
Mina ei loe üldse. Ma ei
suuda selleks ennast sundi-
da. Oleme kokku leppinud,
et naine tegeleb nendega.

**Aga ise oled kohalikus
kogukonnas ka kuidagi
tegev?**

Riisipere kammerkoori ju-
hatan. Koor jäi enne lau-
lupeo-aastat dirigendita,
sealt üks laulja tundis mu
elukaaslast ja siis nad mind
meelitama hakkasid. Ega
ma alguses ei olnud väga
nõus, aga andsin järele. Ma
ju koorijuhimist õppinud,
kuigi mitte väga praktilise-
rinud. Käime kord nädalas
koos, teeme proove, anname
ise kontserte.

Kuna ma ise olen laulu-
peol käinud, siis koori soov
sinna minna oli minu jaoks
väga mõistetav. See peaks
olema iga inimese jaoks
arusaadav soov. Kuhu siis
veel üldse minna?

Kuigi ma ei kujuta ette,
kui kauaks meil seda laulu-
peo traditsiooni jätkub, kui
asi nii edasi läheb.

Mida Sa mõtled sellega?

Kui rahval pole kultuuri, siis
lakkab rahvaks olemast.
Ma ei mõtle ainult laulupi-
du, ka oma raha, maapoo-
de... See kõik on kadumas
ja hajumas, muutumas üle-
üldiseks tarbimiseks. Ju-
hendajaid pole enam, aga
selleks, et inimesed saaksid
olla kultuurikandjad, on

vaja õpetajaid.

Mina olen koorijuhiti-
mist õppinud, aga enam
seda ei valiks. Ka noored ei
vali, sellega ei ela ära. Eri-
ala on veel olemas, aga kui
kauaks? Sellisel kujul lau-
lupidusid varsti enam pole.
Kõik muudkui räägivad sel-
lest, aga midagi paremaks ei
lähe.

**Saeu vald näiteks ei küsi
rahvatantsijate ja koori-
lauljate käest ruumiren-
ti...**

Jaa, see on suur asi. Praegu
me just ostame noote, üle
600 euro läheb, sellest mak-
sab ka vald poole kinni. See
on väga tore, aga suurt pilti
see ei päästa.

**Mis see Sinu radikaalne
ettepanek oleks siis, et asja
päästa?**

Ausalt öeldes on sellele
praeguses poliitilises ja ül-
dises kontekstis väga raske
vastata... Kahjuks.

Tõsistest lõpunoostidest
hoolimata hüüab Mati Turi
kolm minutit peale lahku-
minekut toimetajat tänaval
tenorihäälselt tagasi. „See
tere-asi. Mina näiteks tere-
tan ka neid inimesi, keda ma
isiklikult ei tunne, aga keda
ma austan. Näed seda pal-
jast pead seal raamatupoe
kohvikus? See on Toomas
Urb. Ma teda ei tunne, aga
sisenedes tervitasin. Tema
mind ka,“ rõõmustab Turi.

Terest algab märkamine.

Millist Eesti disaini näeb sauevallakate eludes?

Veebruarikuus oli seoses vabariigi aastapäevaga tavapärasest rohkem juttu ka Eesti disainist. Kõik need kleidid aasta tähtsaimal peol. Kui küsisime sauevallakate nende disainieelistusi, siis üllataval kombel rõivastest ei räägitud üldse.

SOLARIS PREMEERIB

Vabariigi aastapäeva eel oli Saue valla FB lehel välja kuulutatud jagamismäng. Oodati sauevallakate käest nende disainieelistusi Eesti tegijatelt. Solaris, kus on tavatult palju ägedaid disainipoode, valis saadetud lugude

seast välja oma lemmiku. Kõige enam kõnetas Kristiina lugu rebasepea kujulistest kõrvarõngastest. Auhinnaks on **Solarise 50-eurone kinkekaart**, mille toimetuse võitjani toimetab.

Saue taekwondo lapsed tulid meistri-võistlustelt 16 medaliga

Veebruari keskel toimus Tallinnas Tondiraba jäähallis traditsiooniline võistluskunsti turniir „Eesti lahtised võitlusspordi mängud“, võistluse osaks olid ka taekwondo Eesti meistri-võistlused. Turniiril osalesid Saue taekwondo klubi erinevates vanuserühmades lapsed, kes tõid kodulinna 16 medalit.

Võistlusel võis näha erinevaid kahevõitluse alaliike: Kudo taekwondo (ITF), noavõitlus (Knife fighting), kickboxing ja Tai poks. Konkurents oli tihe ning kohal oli Eesti paremik. Saue taekwondo klubi 8-15-aastased lapsed võistlesid nii poomsae kui ka sparringus. Kokku osales võistlustules üle 150 taekwondo'd harrastava lapse.

Poomsae võistlusel sai kuldse medali Alya Lamdaghi Alaoui ja hõbeda Piia Pöder ning Tauri Eerne. Meeskondlik poomsae võistlusel said kuldse medali Alya Lamdaghi Alaoui, Iris Juurik, Piia Pöder, Harri Aleksander Karelsohn, Mattias Arro, Tauri Eerne ja kolmanda koha saavutasid Rasmus Lokk, Alex Roojärvi ja Jonathan Konsen.

Sparringus sai kuldse medali Alya Lamdaghi Alaoui, teise koha said Alex Roojärvi, Harri Aleksander Karelsohn, Tauro Nugis ja kolmanda koha saavutasid Gregor Raagmets, Iris Juurik, Jaan Joosep Paas, Kardo Sohkin, Rasmus Lokk, Tauri Eerne.

Saue taekwondo klubi asutaja ja peatreeneri Badri sõnul on taekwondo spordiala, mis seob endaga nii jõu, tarkuse kui ka vastupidavuse. Taekwondo õpetab sihikindlust ja enesevalitsemist ning annab julgust. Võistlustel tuleb osata ennast kokku võtta ning vastavalt olukorrale oma oskusi rakendada ja kiiresti reageerida. Seda kõike õpetatakse ja harjutatakse trennides. Ta lisab, et taekwondo'ga pole kunagi hilja alustada, sest sellega tegelemine arendab keha ja hoiab vaimu erksana. Trennides harjutatakse erinevaid võitlustehnikaid, kuid selle võitlus on oluline ka venitus ja vastupidavuse arendamine.

Saue taekwondo klubi koondatakse Saue linnast ja selle ümbrusest ning on avatud kõigile, kes soovivad seel spordialaga tegeleda.

VIRKO RAAGMETS
Saue taekwondo-klubi juhataja liige

Üks lemmik ese Eesti disaineritelt on **Click & Grow** taimekasvatussüsteem, mis jõudis minuni jõuluvana kingikotis üle-eelmisel aastal ning on sellest ajast aastaringelt rikastanud minu menüüd erinevate värske ürtide ja ka näiteks pisikeste kirsstomatitega.

LAURA

Mina saadan teile pildi oma **Nulku võtmehoidjast**, mida kasutan peaaegu iga päev. See ripub minu koolikoti küljes juba üle aasta ning kaunistab seda väga eriliselt. Võtmehoidja jõudis minuni tänu mu ristiisale ja tema perele, kes kinkisid selle mulle sünnipäevaks. **BRITA**

Eesti **pillikotimeistri Toomas Tuuliku** tooted on muusikutele erakordselt vajalikud. Tuulik teeb kotte kõikidele pillidele. Tuleb kohale, kuulab soovid, vaatab üle pilli, võtab mõõdu ja tuginedes oma aastatepikkuse kogemusele pakub välja loova, praktilise ja toimiva lahenduse.

Lihtsus, andlikkus ja tagasihoidlikkus peegeldub tema poolt disainitud pillikottides. Neil puudub logo ja see on ka tema kaubamärk, mille järgi tuntakse ära tema tehtud pillikotid siin Eestis. Mõne aasta eest pakkus mees välja tol hetkel Tallinna muusikakeskkoolis õppinud noorele marimbamängijale, minu pojale, kellel oli marimbapulkaadid kogunenud juba üksjagu ja need olid lihtsas seljakotis kõik koos, et ta võib valmis teha koti vastavalt soovidele ja vajadustele. Kuna esimesed katsetused olid varasemalt ka tehtud, siis ei võtnud palju aega, et mugav, lihtne ja praktiline kott valmis ömmelda. Hiljem sai mõndasid detaile veelgi täiustatud ning uuema disainiga marimbapulkaade kotiga on päris palju käidud välismaal konkurssidel, festivalidel ja kokku saadud erinevate löökpillimängijatega, kes on sattunud sellest disainist ja koti praktilisusest vaimustusse. Keegi teine selliseid pulgakotte ei tee. Täna on järjekord ukse taga. See järjekord pillikoti meistri jutule on päris pikk. Ei ole visiitkaarti ega uhket kodulehekülge, on lihtsalt teadmine, et tema disainitud kotid on parimad. **INGRID**

Need **VarmCountry** rohelised rebased olid armastus esimesest silmapilgust. Kohe, kui neid poes nägin, tulid nad minuga koju kaasa. No nii lemmikud polnud veel ühedki kõrvarõngad varem olnud. Olin ühel lumisel talvehommikul just need kõrvarõngad kõrva pannud ja rõõmsalt tööle suundunud, kui umbes pool tundi peale töölauda taha asumist märkasim ehmatusega, et üks kõrvarõngas on kadunud. Algas totaalne paanikaosakond. Jope, sall, müts... kõik said läbi raputatud. Kogu kontor läbi roomatud – kõrvarõngast ei kusagil. Ruttu kohaliku FB-gruppi mure üles, et hoitagu silmad lahti, äkki juhtub ime ja keegi märkab. Noh, südamesse hiilis muidugi juba kurb leppimine, et ega me enam kohtu... Öösel oli ju maha sadanud paks kohev lumevaip. Oeh... Tööpäev seljataga, lonksin kurvalt koju. Omal kõik see aeg pilk maha suunatud. Lootus pidavat ju viimasena surema. Ja siis, täpselt koduukse ees, paistis kohevast lumest roheline rebase kõrvake! Ma lihtsalt ei uskunud oma silmi. Meenus, et olin samas paigas hommikul hooletu liigutusega jope kapuutsi üle pea heitnud. Ju selle karvase ääre taha too õnnetuke kinni jäigi. Paar päeva hiljem nägin oma kabinetis, põrandaliistu lähedal midagi läigatamas. See oli kadunud kõrvarõngas tagus- uskumatu, aga komplekt oligi jälle koos! Tuleb uskuda ja imed sünnivad. **KRISTIINA**

Eesti disaini (eriti ehteid) leidub mul päris arvestatavas koguses. Paljudel neist, tulenevalt perekonnanimest, on äratuntav just hundi motiiv. Juhtus nii, et abikaasale kingiti paar aastat tagasi diivanipadi, millel hundi pilt. Mulle tundus ajapikku, et see padjahunt meie voodi päevatekil on kuidagi üksik... Disainipoodi sattudes juhtusin ikka ja jälle **Emma Lepermanni hundi patju** käes keerutama, aga alati rändasid nad riulisse tagasi. Õiget aega ootama. Sest alati olin ma sinna disainipoodi põiganud korra, olles tegelikult kuhugi teel. Ja no see padi kaenlas teed jätkata ei olnud kuidagi plaanidesse sobiv.

Ja siis... oli taaskord abikaasa sünnipäev ja oh minu siirast üllatust, kui sõber tuli teise, samasuguse padjaga, millel sedapuhku punane kant ümber. No ei olnud me sellest kunagi rääkinud, aga tundus, et ta on mõtetelugeja. Nüüd ongi meil paras paar koos.

KRISTIINA

Selle **KUMA kõrvarõngaste** paari valis minu kuueaastane tütar mulle sünnipäevaks. Ta leidis, et just need olidki veel puudu. Kannan neid kõrvarõngaid rõõmuga. Hetkel minu lemmikud. **IMBI**

Kuna mu vanem tütar on suur Eesti (ja tegelikult ka meie naaberriikide) disaini fänn, olen viimastel aegadel ka ise meie disainerite suurepäraseid loovaid lahendusi rohkem tähele pannud. Täna populaarsetest ja tuntud disainihittidest on mu süda vist kõige kauem kuulunud **Helina Tilga**

maalitud nõudele – need on minu kotis rännanud väga mitmesse paika Eestist välja. Tükike Eesti suve maasikatena piimakannul võiks ju saajale kohtumisest tore mälestus olla!

Minu endani on mõned Helina tassid jõudnud samuti kingitusena ja armsaim neist poseerib pildil koos **heraamik Stina Valgma savitassiga**. Südamekujulise sangaga (mis vahva leid!) maasikatass on tänuks minu koorikaaslastelt, suur ja väekas savitass aga töökaaslastelt. Pildi teinuna märkasim, et siia sattus tegelikult meie oma disaini rohkemgi – tassi tagant piiluvad minu tütrekesse tehtud savivaas ning minu enda käsitööna voolitud alus.

Kuidagi ei saa ma mööda ka **Kirss kõrvarõngastest** – need on niivõrd aktiivset kandmist leidnud, et on minu valduses oma välimust muutnud. Aga sellest pole midagi, sest kuldse värvi alt tasapisi kumama hakanud elektriroheline on need ühe minu samades värvides sviitriga ideaalselt sobima pannud ja kandmine jätkub. Ja kes teab, vast saavad millalgi veel täitsa uue värvikatte.

Kevadet ning mõnusat looduses ja linnas kulgemist ootab samuti üks minu suur lemmik – Kristi Toigeri brändi **New Rustic seljakott**. Tore näide, et paksu taaskasutuskangast, mida juba pikki aegu kaltsuvaipadena on hinnatud, saab tegelikult ka muuks otstarbeks vormida. Jääb loota, et värvikirevad ning looduslähedased kotid teenivad meid sama kenasti, kaudu ja armsalt kui vanaemade kaltsuvaipadki.

KATRIN

Saue linna asumiselts tuli ühendama

Napilt pooleaastasel seltsil on ambitsioonikad plaanid – teha sauekad vähemalt teretuttavateks ja olla vallavalitsusele partner linnaasjade otsustamisel.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

Kui üle valla on kümneid külaseltsi, siis Saue linnas pole seda varasemalt kunagi olnud. „Enne tegutses linna huvides terve majatäis rahvast Tule tänaval, peale ühinemist tundus, et peame ise olema aktiivsemad, et meie arvamus oleks ka kuulda,“ selgitab üks seltsi asutajatest Ilse Metsamaa.

Ilse nendib, et kuigi kaugemalt seda võibolla ei taugi, siis ühinemisega läks linnarahva minapilt natuke nihkesse. „Identiteet kadus kuidagi. Enne oli meil linna- ja linnavalitsuses töötas kümneid inimesi, kes linna asju ajasid. Ühinemisjärgelt lubati linnast küll valla keskus teha, aga siis liikus riigigümnaasiumi rajamine Laagrisesse... Pingeid oli õhus piisavalt,“ nendib Ilse.

Selts loodigi selleks, et inimestel oleks koht, kuhu tulla kokku arutlema oma linna teemade üle ning selts saaks olla ka puhver linlaste ja valla vahel. Napi poole aastaga on juba üsna asjalikke asju ära tehtud. Ilse toob

näiteks ühist arutelu valla ja linnarahva vahel, kui teemaks oli Saue osade tänavate õueala staatuste kaotamine. Pundis on keskkonnateadlikke inimesi, kes tahaks linnainimeste prügikäitluse täitsa uuele tasemele viia. Sotsiaalvaldkonnaski on olulised teemad õhus. Käivitatud on kohvikutänav üritus augustikuise linna sünnipäeva sees. Lähiplaanides on tammikut tutvustav perepäev jpm.

Kokku on seltsis liikmeid 40 kanti, neist igapäevaselt aktiivseid on vast viiendik. „Igatahes ootame kõiki inimesi oma ideede ja mõtete-ga meiega liituma. Saue on selline mõnus kompaktnelinn, aga kuidagi vaikne on siin. Inimesed võiksid omavahel tuttavamaks saada ja asju koos korraldada,“ arvab teine seltsi asutajaliige Airi Liiva. Plaanis on näiteks ellu kutsuda naabri päev, kus linnainimesed võiksid tabureti võtta, õue istuma tulla ning naabritega tuttavaks saada. „Selle teeme ära ka!“ lubab Airi. Aga kui mõni noor ema tahaks luua lastega kodus olevate emade kooskäimise vormi, oleks seegi väga te-

Foto: Valdur Vacht

Asumiselts on ellu hääletatud

retulnud, seda enam, et nüüd on seltsil ka oma residents olemas.

Oma köök ja elutuba

Kütise tänav 4 maja ot-sablokk on seltsi käsutuses. Ruumid taotleti valla käest avaliku konkursi korras, oma jõududega vuntsiti põhimõtteliselt „tahtejõu ja papiga“ värskemaks. Üks suurem ruum on köök, teistest tahetakse kujundada õdus „elu tuba“ – tuba täis elu, kus on võimalik erinevaid kõigile avatud koosviibimisi korraldada. Köök, muide, tehti üsna praktilistel kaalutlustel. Nimelt on vaja ju ruumide kasutamise eest arveid

ja vallale renditasu maksta, seega on oluline, et isemajandaval MTÜ-l tekiks omatulu saamise võimekus.

Kuna Ilse ise on kokkamistaustaga ja igapäevaselt populaarse kokandusportaali Nami-Nami üks toimetajatest, siis tundus kõige lihtsam panna majas jooksma kooskõkkamise üritused. „Ja toit on see, mis ühendab inimesi,“ on Ilse veendunud. Kõõgi sisustust otsiti sotsiaalmeedia vahendusel, lõpuks pakkus sobiva välja Saue linna oma ettevõtte Arco Transport, kes jõulude ajal oma kontoriköögi välja vahetas. Vabatahtlike abistajaid on olnud mitmeid ja

asumiselts on kõigile väga tänuväärne.

Juhendajateks kooskõkkamistele otsitakse kohalike tegijaid. Näiteks koguni kaks korda toimunud *sushi* valmistamise ja pärmitaignast küpsetamise korüfeed olid täitsa omakandist, tootidu õpetaja samuti Saue vallast. „Nii lahe on vaadata, kuidas täitsa võõrad inimesed alguses natuke kohmetud on, aga töötoa edenedes aina vahetumaks ja vabamaks muutuvad. Iiseli oli õigus, toit tõesti ühendab,“ rõõmustab Airi, et asi on vingelt käima läinud.

Töötubade mõtteid on teisigi, näiteks 12. märtsile

Saue linna asumiselts

„Kui tuli põleb aknas ja üks on lahti, astu sisse. Teeme teed ja arutame asju,“ kutsuvad Ilse ja Airi.

Kütise 4, Saue linn
saelinnaasumiselts.ee
saelinnaasumiselts@
saelinnaasumiselts.ee
www.facebook.com/
saelinnaasumiselts

on planeeritud patsipunumise õpituba. Kui linnarahval on oskusi ja teadmisi, mida selliste töötubade kaudu avalikkusele pakkuda, on kõik ettepanekud väga oodatud.

Küll aga toonitavad naised, et ürituste korraldamine ei ole peamine seltsi eesmärk. „Visioon on ikka olla laiapõhjaline linna hea käekäigu eest seisev organisatsioon. Kui linna osas mingeid otsuseid või muutusi ette võtma hakatakse, siis on selts vallavalitsusele esimene partner, keda kaasata ja kellega arvestada. Ja teistpidi ka – linnarahvas saab seltsi kaudu oma ideid rakendada ning vallavalitsuseni viia,“ loodab Ilse, et ühing areneb mitmesuunaliseks kogukonnaks ühendajaks.

Kokkuhoidval ja üks-teist toetaval kogukonnal on meeldiva elukeskkonna kujunemisel suur roll.

Peale kooskõkkamist on linna peal kümme inimest rohkem, kellele tere öelda

Kooskõkkamise töötoas valminud kringlid-struudlid ei ole mitte lihtsalt paksustegevad süsivesikud. See, kuidas esiti võhivõõrad osalejad taigna kerkimise taktis omamaks saavad ja nende pered pärast kodus tegijat tunnustava pilguga hellitavad, kannab suuremaid mõõtmeid.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

On neljapäeva õhtu ja Saue linna asumiseltsi köögis seovad rohelise põlle ette kaheksa naist. Kõik puha linnaelanikud, aga seni üksteisele üsna võõrad. Kahel on suts küpsetamise tausta ka (üks küpsetab palgatööna pitsat, teine on hiljuti vahetanud ahjusuu bussirooli vastu), ülejäänud on ametilt kaugemalt: õpetaja, keemiatööstuses tegevad, isegi üks kirstumeister. Aga kõik on valmis juhendajaks kutsutud Ädu Kriisa šeffuse all käed jahuseks tegema.

Ja jahuseks käed ka

saavad. Plaanis on teha kaks struudlit ja kaks kringlit, kummastki magus ja soolane versioon. Jagune-takse kolme gruppi ja alustatakse kolme taignapätsi kokkukeeramisega. Muide, töö käigus hakatakse naabergrupe nagu iseenesest „võistkondadeks“ kutsuma.

Teatav rivaliteet muidugi tekib, seda küll mitte finišisse jõudmise mõttes, sest ahjusid on kasutada siiski vaid üks. Siin saab pigem määravaks, kas taigen kitib ja kleepub või saab teise valutult laua pealt kätte. Hiljem saab oluliseks taigna rullimise oskus, sest see ei tohi olla liialt paks ega õhuke, saati veel selline, kuhu

augud sisse tulevad. No ja need ikka kipuvad tulema.

Või kui paksult täidist peale paned. Kui Ädu ütleb, et pane nagu võileivale võid, siis selgub, et võileibu tehakse Saue kodudes päris erinevalt. Ühel on sentimeetrine ühtlane kiht, teisel vaevu aimatav õhuke kirme.

Vahepeal päästetakse ühe osaleja sõrmus taigna-sest sõrmest. Ja tutvutakse imeseguga, mis kohupiimatäidise paksuks teeb, et see struudli seest välja ei voolaks. Siis on vaja sulkur grammi pealt kaaluda ja vaja multitaskida – samaaegselt kringlipatse põimides telefoniga teise võistkonna struudli tegemise võtteid filmida.

Jutus on kõvasti spetsiaalset küpsetamisretorikat. Taigna kihistamine. Taigna puhkamine. See taigen näikse puhkamist vajavat iga tegevuse järel. Peale seda, kui oled täidise sisse pannud ja enne seda, kui ahju läheb ja nii edasi. Tempod on ka vahelduvad. „No proovi niimoodi... eluga!“ innustab Ädu üht osalist õrn-õrnalt tainast patsutama nähes. „Oi, mitte nii

Foto: Anne-Ly Sumre

„No proovi niimoodi... eluga!“ innustab Ädu (paremal) üht osalist õrn-õrnalt tainast patsutama nähes ägedalt!“ tõmbab ta tuure maha seal, kus rullimise järel laud taignaaukudest läbi kumab.

Igatahes on kella kuuest saanud üheksa, kui seltskond piparmünditeega ja esimese kana-fetakringliga laua taga algust teeb. Juttu palju ei ole, mõnusat mõminat peamiselt.

Nagu öeldud – need pole lihtsalt süsivesikud ja kilokalorid. On teatav rahulolu omaenda tehtust ja teadmise, et homme on linna peal kümme inimest rohkem, kellele tere öelda.

Kana-fetakringel sai täitsa nagu päris

Kuidas panna koolieelik idusid sööma?

Tuleviku lasteaias toimuva projekti „Meelte kool“ käigus võis näha päris tavatut pilti – Ehakiirte rühma lapsed nosisid innukalt idusid ja jõid sookollirohelist smuutit.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauvevald.ee

Enamus lapsevanemaid on kokku puutunud ilmselt üsna heidutavad söögiteemaga – võsuke on nõus manustama umbes viit toiduainet ja värvistab iga uue pakkumise peale vastikusest õlgu.

Seda teades on Eesti Toitumisharjumuste Ühendus välja tulnud lähenemisega, kus lastel lastakse tervisliku toiduga natuke nagu mängida – seda saab nuusutada, katsuda, esihambaga näkitseda, aga keegi ei sunni tervet taldrikutäit korraga ära sööma. „Seda nimetatakse meeltepõhiseks õppimismeetodiks. Laps õpib maailma tundma kõigi meeltega: nägemise, kuulmise, kompimise, haistmise ja maitsmisega,“ selgitab programmi koordinaator, toitumisterapeut Külli Holsting.

Ehakiirte tunnis on näha, et ka kambavaim töötab. Kui sõbranna ikka kõrval kiidab, et kummaline taldriku peal olev pusa (mungoad) maitseb nagu tavaline hernes, siis ei saa ju maha jääda ja tuleb ka vähemalt näpuotsatäis suhu

panna. „Ja see on nagu pähekel,“ vaatab poisike hämmeldunult lutserniidude portsu enda ees.

„Neid võib panna võileiva peale või salati sisse või raputada supile,“ annab juhendaja Külli kõrvalt vihjeid. Näitab samas ka potti, kus kõik see roheline kraam kasvab ja soovib väikestel testijatel kodus samuti idude kasvatamist proovida.

Joo rohelist ja muutu, kelleks tahad

„Aa, mul vanaema juures kasvab ka see sibul,“ kostub laua tagant rõõmus hüüatus. „See nüüd sibul ei ole, see on hoopis nisuoras, sellele tulevad terad külge, sügisel tuleb kombain ja korjab selle ära, siis tehakse sellest jahu ja pärast saia. Aga see on alles võrse ja sellest teeme ühe roheline murujoo,“ hakkab Külli blenderis nisuorast ja veest kokteili kokku suristama.

„Nagu nõiajook! Ei, see on hoopis sookoll Shreki jook! Konnakokteil!“ tuleb pisikestest peadest erinevaid pakkumisi.

„Sa võid seda juues muuta, kelleks tahad. Võid saada metsahaldjaks või sookolliks, kes on tugev ja

Kui sõbranna ikka kõrval kiidab, et kummaline taldriku peal olev pusa maitseb nagu tavaline hernes, siis ei saa ju maha jääda

„Nagu nõiajook! Ei, see on hoopis sookoll Shreki jook! Konnakokteil!“ tuli pisikestest peadest erinevaid pakkumisi nisuorast roheline joogi kohta

kunagi haigeks ei jää. Või konnaks. Siis tuleb prints, suudleb konna ja sa muutud hoopis printsessiks, tead ju küll muinasjutust,“ leiab „Meelte kooli“ juhendaja igapäevasele personaalsele motivatsioonimekkimiseks.

„Meelte kooli“ projekt lähtub seisukohast, et toitumine on ka õppimine. Projekt tugineb Põhjamaade kogemusele ja on näidanud, et sellise mängulise lähenemisega on võimalik

leevendada lapse barjääri uute toitumise maitsmisel. See muudab lapsed palju leplikumaks kõikide võraste toitude suhtes, mitte ainult nende suhtes, mida maitsatakse tunnis.

„Meelte kooli“ projekt sai teoks Rimi Eesti toetusel ja sellest on osa võtma oodatud ka teised Saue valla lasteaiad.

www.toitumisharjumuste.ee/meelte-kool

Toiduvõlur juhendab kooskõkkamisi Lehetus ja Riisiperes

Toiduvõlur on Lehetu ettevõtte, mis 2017. aastast on pakkunud omanäolist ja väga personaalset toitlustust.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauvevald.ee

Toiduvõluri hing on Kaijaliina Saun. Ta on juba korraldanud mitu töötuba ja usub, et kooskõkkamised annavad inimestele mõnusa vahelduse kodust välja minna ja kogukonnaga midagi põnevat teha.

Kultuurikorraldaja Eneken Maripuu Riisiperes kultuurimajast kinnitab samuti, et huvi kokkamise vastu on suur. „Mitmel korral on tulnud esialgse töötoa asemel teha mitu samateemalist, sest huvilisi oli mitme grupi jagu,“ ütleb Eneken. Riisiperes on oma kogemusi jaganud Triin Verner, kes juhendas sefiirtordi ja

kohupiimatordi töötube. Delis Catering tegi viimati jaanuaris „Kristi Pavlova saladuste“ koolituse, kus osalejaid oli suisa 30 ringis.

„Tehti Pavlova kooke, räägiti koogikeste ajaloost ja jagati lahkelt nõuandeid. Pavlova kook peab oleme valge ja kohev nagu balletitantsija seelik ja see on saanud nime omaegse vene priimabaleriini Anna Pavlova järgi. Töötoad on olnud sellised mõnusad ja toimekad. Tulemused on olnud käegakatsutavad ja kaunid. Osalejad on lahkunud kindla lubadusega hiljem kodus uuesti katsetada,“ kommenteerib Eneken.

Teemad töötubadele on genereeritud koostöös juhendajatega. „Kokkamine

Kevadised töötoad

Läbiviija Toiduvõlur OÜ Kaijaliina Saun

22. märtsil kell 13-18 Lehetu külakeskuses **lihavad toidud**

29. märtsil kell 11-17 Nissi põhikoolis **pärmitaigen - saiad, pirukad, koogid-kringlid**

5. aprillil kell 13-17 Nissi põhikoolis **tervislikud maiustused**

26. aprillil kell 12-17 Lehetu külakeskuses **grillvorsti tegemine**

Vajalik eelregistreerimine! Töötoas on piiratud arv kohti ja töötuba toimub, kui registreerunud on vähemalt 10 inimest. Maksimaalselt võtame gruppi 15 inimest.

Registreeri end töötuppa Toiduvõluri FB-lehekülje kaudu või toiduvolur@gmail.com.

on igapäevaselt vajalik, esmavajadusi rahuldav tegevus – ainus töö, mis toidab. Meie oleme valinud pidulikumad teemad, mis nõuavad pisut rohkem süvenemist ja kogemusi kui lihtsalt kiire amps. Kõik töötubade läbiviijad on kohalikud, rõõm on olnud pakkuda ka neile endile võimalust oma kogemusi omade inimeste-

ga jagada,“ ütleb Eneken.

Riisiperes toimuvad töötuba Nissi põhikooli õdusas ja avaras õppeklassis, kus on olemas kõik tänapäevane ja kokkamiseks vajalik: mitu pliiti, kraanikausid, nõudepesumasin jne. Lehetus saadakse kokku külakeskuses, kus eelmisest aastast on sees kaasaegne köök.

Tuula seltsimaja köök

Töötubade sari Tuulas, julgustamaks kodukokkaid oma ande abil raha teenima

Eesti toit on trendikas ja viimasel ajal on tehtud suurepärast tööd, et armastusega valmistatud toit jõuaks nii külaliste kui ka meie endi toidulauale. Tuntud ja tunnustatud on Eesti Toidutee piirkonnad (www.toidutee.ee), mille parimad retseptid leiab sageli koduköögist.

MTÜ Nelja Valla Kogu ja MTÜ Tuula tutulus soovivad koostöös samuti anda väikese panuse Eesti toidukultuuri arendamisse. Selleks korraldatakse seminaride ja töötubade sarja, et julgustada kodukokkaid oma ande abil raha teenima. Oodatakse osalema kirglikke hobikokkaid ja asjaarmastajaid, kes mõtleavad toidu või kodutoodangu pakkumisest lisaks oma perele ja sõpradele ka teistele huvilistele.

LEADER

Nelja Valla Kogu ja Tuula tutulus korraldavad

Seminaride sari hobikokkadele ehk kuidas oma ande abil raha teenida

10. märts. Koduköögi teavitamine või tunnustamine. Toidu turustamine

1. aprill. Metsa- ja aiasaaduste töötlemine, hoidiste valmistamine

15. aprill. Hapendamise töötuba

17. juuni. Piimatoodete töötuba

Seminarid ja töötoad toimuvad Tuula seltsimajas, õhtuti algusega kell 18.00

info ja registreerumine www.4kogu.ee

ROTIAASTA JOONISTUSED

Autor: Eneken Maripuu

Me sööme ennast vaeseks!

Veebruarit alustasime mentaalse talisuplusega. Lõime jaanuari kulud ja tulud Excelisse. Muidu oli kõik nagu täitsa viisakas, kuni jõudsime toidu reani. See pilt mõjus, nagu oleks meid soojast toast ilma igasuguse hoiatuseta ülepeakaela jääauku lükatud. Halastamatult joonistus silme ette 600 eurot.

ILLIMAR PILT
#kogumispäevik osaleja, sauevallakas

See on natuke liiga meelevaldne summa, mida poodi jätta. Mulle jäi mulje, nagu me sööks iga päev hommikuks kuldlikasikaga kaaviari ja loputaks selle alla kasti ökolimpisiga. Jõudis kohale teadmine, et me oleme mugavusostjad. Kuidas näeb välja tüüpiline mugavusostja poeskäik?

No nii, mis täna sööme?

Ei teagi, mis isu on. Aga lähme poodi ja vaatame, mis isud tulevad. No ja kui juba midagi on näppu sattunud, kuidas sa siis selle tagasi paned. Kui tuleb kahtlus peale, et äkitsi on meil ikka kodus need asjad olemas, ostame ikkagi, sest jube tüütu on, kui ei ole.

Viimane asi, mida vaadata, on toidu hind. No ja kui ongi kallim kui kõrvaloleval vähe ilmetuma pakendiga tootel, siis peab see lihtsalt kõvasti parem kvaliteedilt olema. Telliks kauba koju ja võidakas väärtuslikku aega, aga siis peab hakkama menüüd ette planeerima ja see ei lähe kokku traditsioonilise mugavusostja elustiiliga. Kindlasti peab poodi kaasa võtma kõik lapsed, kes käru läbisegi kaupa täis loobivad. Nende tempo on märksa kiirem kui sinu tempo, millega asju välja võtad. Midagi jääb lõpuks ikka kassasse.

Päris puhastverd mugavusostjad me ikka ei ole. Näiteks poenimekirja ja mingi ettekujutus, mida poest ostame, on ikka olemas. Lapsed on välja koolitatud, midagi nuruma ei hakka. Kuid ikka läheb ka

neile miskit korvi. Hinda-sid ja soodukaid vaatame me ka. Kuid see üleloomulik number näitab, et mitte piisavalt.

Veebruar oli #kogumispäeviku toidukuu, kus pidime vaatama, mismoodi toidu pealt kuluvad kokku hoida. Minu jaoks oli see 600 šokeeriv number, parim motivaator eales. Jube äge on asju lahti kirjutada ja läbi selle kahjulikest harjumustest aru saada. Nüüd teame, kuhu tähelepanu juhtida ja millega tegeleda. Poodi tühja kõhuga ei roni! Lapsed jäävad koju! Nimekirja olgu kivisse raiutud! Vaatame lisaks tavahinnale luubiga ka kilohinda! Ostame sööki täpselt nii palju, kui seda kulub!

Mida me õppisime?

Meie eesmärk oli veebruaris toidu peale kulutada mitte rohkem kui 60 eurot nädalas. Ehk kuus 240 eurot. Läksime oma eelarvega lõhki 14 eurot ehk kokku kulus 254 (jaanuaris umbes 600). Siiski on see mega tulemus ja jääme rahule. Me kulutasime 350 eurot vähem toidule, kuid sealjuures ei kaotanud kuidagi toidu kvaliteedid. Ehk kiirnuudlite monodieedile me ei läinud. Sõime täisväärtuslikult nagu varem. Tekib küsimus, mida hullu me siis eelmisel kuu tegime, et nii suur vahe oli?

Esiteks ei lõõnud me jaanuaris lahku majapidamistarbeid ja toitu. Veebruaris lõime need kaks asja lahku. Eelmisel kuul sai ostetud pesupulbreid, mähkused jms ette ära. Eks see seda eelarve rida paisutas kah. Nii et jaanuaris läks toidule tegelikult umbes 500 eurot.

Teiseks tegime avastuse, et meie külalislakus on teravahambulise röövikuna rahakotist eurosid endale sisse jäänud. Kolme väikse lapsega küla peal ülemäära palju ei tõllerda. Kui soov on natukenegi sotsiaalsemat elu elada, on lihtsam sõpru endale külla kutsuda. No ja kui juba külalised on kutsutud, siis on Katul komme lauale igasugu asju vaaritada.

Väljakutse ajal käisid meil külalised, ainult selle vahega, et nüüd kasutasime meetodit "lauake kata end". Eks varemgi võtsid sõbrad küll nipet-näpet külakosti kaasa, kuid nüüd oli see kõik süsteemselts ära jaotatud. Ühed töid joogid, teised snäkid ja meie tegime seda, mis kodus olemasolevast kraamist sai teha. Siit tuli kindlasti hea võit.

Kolmandaks on meil olemas kõikvõimsad viimsepäeva varud. Need aitasid kuuekümmet euro juures püsida küll. On teatud kuivained, magustajad, konservid, mida me teame, et läheb rohkem ja neid me ostame hulgi või soodukatega suuremalt ette. Alati on selline kahepäevane reserv sahvris olemas. Ma olen maalt pärit ja harjunud, et keldris ning sahvris ikka varud olemas on, siis on kuidagi kindlam tunne. Meie eesmärk oli sel kuul neid varusid värskendada ja süstemaatiliselt kasutama õppida. Selle kuu jooksul tuli välja, et meil oli varasemast kapis kraam olemas, kuid ikka ostime selle poest. Näiteks hakkasime leiba küpsetama ja rukkijahu polnud. Pärast läksin keldrisse mingit konservi tooma ja mis mulle riulilt vastu jöllitas – no ikka vana hea rukkijahu.

Nüüd kiikame esmalt kappi ja selle järgi koostame nädala menüü ning alles siis vaatame, kas midagi on poest lisaks vaja. Probleem oligi selles, et ilma nädalamenüüta polnud konkreetselt kivitahvlisse raiutud nimekirja ja selleta ostsid paraku poest ka kraami, mis kodus juba olemas oli. Ilma nimekirjata rändas raudselt korvi emotsioonide ja need mängisid kindlasti olulist rolli eelmistes suurtes toidukuludes. Toidukuu

Foto: Illimar Pilt

Kas sa üldse tead, mis päriselt sinu külmkapist leida võib?

Mõnele mõjub nädalamenüü koostamine eriti igavalt

väljakutse ajal kasutasime korralikult viimsepäeva varusid, kuid samas tuli asemele ka. Ehk kapid pole palju tühjemaks jäänud, varud on värskendatud ja seda väiksema raha eest.

Neljas asi oligi see kuri kuulus nädalamenüü, mille taas varjusurmast ellu äratasime. Minu jaoks on seda millegipärast alati nii maru tüütu koostada. Tegelikult on see aga üks tänuväär tööriist. Ei pea igal lõunal

hakkama nuputama, mida õhtuks teha. Võidab aega ja närve. Nädalamenüü tähendab automaatselt ju ka poenimekirja asjadest, mida kodus pole. Ehk raharöövli- test emotsioonistud võivad kenasti puhkusele sõita.

Meie puhul ei toimi see, et tellime nädala kraami poest koju. Igal nädalal viskab ikka korra-kaks mingi ootamatuse ette, mis toidutegemise plaanid vussi keerab. Kuivaineid veel saad

#kogumispäevik

Jälgime 2020. aasta jooksul Laagris elava perekond Piltsbergi teekonda saamaks paremaks oma isiklikes rahaasjades.

OSALISED:

isa Illimar
ema Katu
5-aastane Merimee
3-aastane Elanora
1-aastane Madeliine

VAATA LISA

www.facebook.com/Piltsberg

Facebook #kogumispäevik

Vt ka veebruarikuu vallalehe artiklit „Exceli tabelist joonistusid välja kaks muret tekitavat rida – need olid toit ja „teadmata kadunud raha“

edasi lükata järgmisesse nädalasse, kuid värske kraam leiaks suure tõenäosusega tee kompostikasti.

Aastane kokkuvõtte toidult 1800 eurot

Väljakutse keerulisemaks elemendiks osutus aga tiimikaaslastega sünergia loomine. Katu lendas alguses tuhinaga peale, aga mingi moment ta jõud rauges. Harjumust kohe peale ostusooritust summa kirja panna oli mega keeruline luua. Tegelikult tuleb see automaatselt lihasmällu, kui seda liigutust piisavalt tihti korrata. Tagantjärele tšেকে tuhnila ja arvutada oli lõpuks palju aeganõudvam ning tüütum. Kui Katu nägi seda rahalist võitu, mis läbi teadlikuma tarbimise saavutasime, saime ta paati tagasi!

Me kavatsime neid harjumusi igaljuhul kinnistada, et ei toimuks sellist arulagedat raha loopimist. Eelarvet muudame küll natuke lõdvemaks, et saaks korra nädalas ökolimpisid või miskit head näksi ligi võtta. Selline 350 eurot kuu peaks olema üsna tõenäoline meie peres kulutada. Jämedalt on see 150 eurot iga kuu võitu. Aastas teeb see 1800. Natuke veel juurde ja tundub nagu väljateenitud soojama perepuhkuse summa moodi.

Maksimarketis tegutseb iseteenindav kirbukas

Kuigi terve Tallinn on iseteenindavaid kirbukaid täis, siis Saue valla kanti sedasorti taaskasutus pole väga veel jõudnud. Jaanuaris üks taoline pood piirkonda tekkis.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

Nii-Nii Butiik asub Laagri Maksimarketis – kohe peauksest paremale, ehituspoe

sissepääsu kõrval. Poe tegutsemis põhimõte meenutab natuke omaaegseid komisjonipooide. On inimesel kodus mittevajalikku kraami ja päris ilma rahata ei taha kogumispunkidesse

viia, siis on kirbukas just see koht. Müüja saab ise hinna määrata ja maksab poele boksi renti.

Nii-Nii Butiigis on rendi hinnaks 15 eurot nädal ja 50 eurot 4 nädalat. Selle eest saab oma kasutusse boksi, riidepuud, hinnasildid, vajadusel ka turvaelemendid. Oodatud on riided, jalatsid, raamatud, ehted, ka väiksem kodutehnika – peaasi, et oleks puhtad ja kasutamiskorras. Rendiperioodi jooksul võib tuua asju ka juurde või välja vahetada.

Poe lühikese ajaloo jooksul pole 0-kassaga päeva veel olnudki, järelturg kasutatud asjadele olla täitsa olemas. Hästi lähedavad kaubaks lasteriided, brändikaup, ka raamatud. „Väga mõnus, valge ja ruumikas koht, soovitan,“ ütleb Kaijaliina poe FB-lehel. „Väga meeldib, et kodu lähedal selline koht. Ilus, valge ja puhas,“ kinnitab Eleri seal-samas.

www.facebook.com/niiniibutiik/
E-R 12-19, L-P 11-17

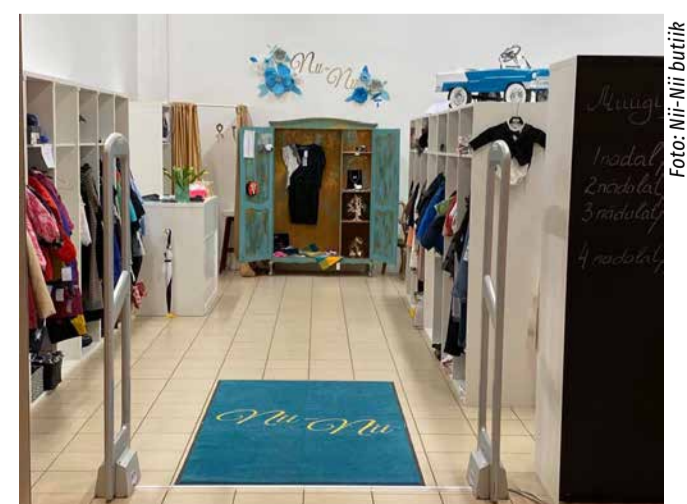

Foto: Nii-Nii Butiik

KULTURIKALENDER MÄRTSIS

AEG	ÜRITUS	TOIMUMISKOHT JA AEG	KONTAKTID
märts-aprill	Harrastuskunstnik Mall Lauri näitus	Laagri kultuurikeskuse pikas saalis	tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
09.03.	Monoetendus "Vanuse 50 varjundit"	kell 19 Laagri kultuurikeskuses	tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
10.03.	Ema ja lapse hommikuklubi. "Õnnelik ema, õnnelik laps"	kell 10.30	Eelregistreerimine tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
12.03.	Saue päevakeskuse kohvikuklubi	kell 15 Saue päevakeskuses	tel 659 5070
13.03.	Etendus mängime Lutsu – „Võidulaenu-pilet“ ja „Viis väikest pakikest“	kell 19 Turba kultuurimajas	tel 5341 4517, nissisarts@gmail.com
14.03.	Lastefilm "Sipsik"	kell 11 Turba kultuurimajas	tel 5341 4517, nissisarts@gmail.com
14.03.	Lastefilm "Sipsik"	kell 14 Riisipere lasteaias	tel 5553 0447, nissi@sauekultuur.ee
14.03.	Emakeelepäeva kontsert segakooriga Wannamoisa	"kell 17 Laagri kultuurikeskuses"	tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
14.03.	Monoetendus "Vanuse 50 varjundit"	kell 19 Jõgisoo seltsimajas	tel 501 2033 info@jogisooeltsimaja.ee
15., 22. ja 29.03	Laagri Kristliku Koguduse jumalateenistus ja pühapäevakool	kell 12 Laagri kultuurikeskuses	www.laagrikogudus.ee
15.03.	Mustkunstietendus "Huumor ja hooke-pookus"	kell 12 Laagris Mustkunstiteatris	tel 5333 4581, info@mustkunstiteater.ee
18.03.	Kohtumine Saue valla sotsiaalvaldkonna juhi Marelle Erlenheimiga	kell 11 Saue päevakeskuses	tel 659 5070
18.03.	Kino "Südamering"	kell 19 Turba kultuurimajas	tel 5341 4517, nissisarts@gmail.com
19.03.	Saue päevakeskuse raamatuklubi	kell 13 Saue päevakeskuses	tel 659 5070
19.03.	Saue päevakeskuse lauluklubi	kell 18 Saue Päevakeskuses	tel 659 5070
20.03.	Kino "Talve"	kell 11 ja 19 Laagri kultuurikeskuses	tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
20.03.	Õpilaskontsert "Süütd palad klaverile ja paar laulu"	kell 17 Laagri kultuurikeskuse salongis	tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
20.03.	Kino "Südamering"	kell 19 Riisipere lasteaias	tel 5553 0447, nissi@sauekultuur.ee
21.03.	Kontsert. Puhkpilliorkester Saunamees ja rahvatantsurühm Laagri Leegid	kell 16 Laagri kultuurikeskuses	tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
22.03.	Monoetendus "Vanuse 50 varjundit"	kell 19 Nissi põhikoolis	tel 5553 0447, nissi@sauekultuur.ee
26.03.	Lastefilm "Sipsik"	kell 10 Laagri kultuurikeskuses	tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee

Saue vald

Orkester Nissi Trollid
tähistab
25. sünnipäeva

suure kontserdiga
29.03.2020
algusega 14.00
Nissi Põhikoolis

Külastena astuvad üles
Hendrik Sal-Saller,
Sissi Nylia Benita,
Ivar Atle Fjordheim

SISSEPÄÄS PRII
Kohapeal võimalus toetada orkestri kontsertreisi Norra!

13. MÄRTSIL KELL 19.00
TURBA KULTUURIMAJAS

Jöelähtme Lavagrupid
"Võidulaenu-pilet"
Lavastaja
M. Ramfalg

Mängime Lutsu
"Viis väikest pakikest"
Lavastaja
M. Kahu

Pilet 5 eurot

EMAKEELEPÄEVA
KONTSERT

Segakoor Wannamoisa
esitleb juubelihooaja kontserdikava
**LAAGRI KULTURIKESKUSES
14. MÄRTSIL KELL 17**

Laagri kultuurikeskus, Veskitammi 8 Laagri
Tel 679 6765. Kontsert on tasuta.

JUMALATEENISTUSED
MÄRTSIS SAUE
KIRIKUS

15. märts kell 13
Juhatab ja jutlustab Vahur Utno. Muusika naisansambli Cantus. Järgneb üldkogu koosolek.

22. märts kell 13
Saue koguduse 30. aastapäev. Juhatab Erki Kuld, külaliste tervitused. Aastapäeva jutlus EELK peapiiskop Urmas Viilmalt. Meloodiline bluegrass ansambli Robirohi.

25. märts kell 13
Küüditamise 71. aastapäevale pühendatud jumalateenistus. Juhatab Raivo Kaustel, jutlustab Vahur Utno.

29. märts kell 13
Juhatab ja musitseerib Andrus Vaiklo. Piibli tekst Marika Malein-Vaiklo.
Palve- ja osadustund igal kolmapäeval kell 18.

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

HINDPERE OPTIKA

3. APRILL ALATES 10.00

RIISIPERE NISSI MAARJA KOGUDUSEMAJAS

Ettereg. tel. 5323 2454

- *kuivasilmatest
- *silmarõhu mõõtmine
- *optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA

SIPSIK

TURBA KULTUURIMAJAS
14.03 kell 11.00

RIISIPERE LASTEAIAS
14.03 kell 14.00
Piletid 5 / 3.50 €

LAAGRI KULTURIKESKUSES
26.03 KELL 10.00
PILETID 5 / 4 €

Piletid müügil pool tundi enne seansi algust kohapeal. Lisainfo tel 679 6765

Puhkpilliorkester
SAUNAMEES

44. sünnipäeva kontsert

21.märts 2020 kell 16.00 Laagri kultuurikeskus Veskitammi 8

Kaastegev rahvatantsu-ansambel
LAAGRI LEEGID

TASUTA!

LAAGRI KRISTLIK KOGUDUS

Pühapäeviti
kell 12:00
Veskitammi 8

JUMALATEENISTUSED
PÜHAPÄEVAKOOL LASTELE

TERE TULEMAST!

Lisainfo:
WWW.LAAGRIKOGUDUS.EE

NISSI PIIRKONNA EAKATE Haapsalu Veekeskuse KÜLASTUS TOIMUB 18. märtsil

Väljasõit Nissi kaupluse eest kell 12.00

Turba kaupluse eest 12.10

Hind 5 € (pilet ja transport)

Ootame aktiivset osavõttu!

ANDRES DVINJANINOV RICKARD FUCHSI MONOKHOOBIAS
VANUSE 50 VARJUNDIT

LAAGRI KULTURIKESKUS
9. märtsil kell 19, pilet 15/12 €
Piletid müügil Piletimaailmas ja kultuurikeskuses (sooduspiletid ainult kultuurikeskuses)

JÕGISOO SELTSIMAJAS
14. märtsil kell 19, pilet 15 €
(Ave 55660875, Ülle 5012033)

LAAGRI KULTURIKESKUSES
20.03. kell 11 ja 19

OSKAR LUTSU AINETEL
TALVE

STSENAARIST MARTIN ALGUS
REŽISSÖÖR ERGO KULD

Piletid: 5/4 eur (õpilane, pensionär)
Piletid 30 min enne seansi algust kohapeal.
Lisainfo 6796765

ET MUUTA MAAILMA, PEAME ALUSTAMA ISEENDAST.

TURBA KULTUURIMAJAS
18.MÄRTSIL 2020 KELL 19.00

RIISIPERE LASTEAIAS
20.MÄRTSIL 2020 KELL 19.00

SÜDAMERING

MARGIT LILLAKU dokumentaalfilm
PILETID 5€/SOODUS 4€

KUULUTUSED

TEENUS

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Vältimaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiitid.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude teravliiku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, www.arbormen.ee.

Väljaõppinud puudelantajad lõikavad parima hinnaga ohtlike puud ja teeme puude hooldusloikust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 51 33 458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Majade, kõrvalhoonete ehitamine täislahendustega. 53 529 476 mehitus@gmail.com

Ohtlike puude langetamine, hekkide ja õunapuude loikus. 5210334

Majade ehitus, korterite remont ja pööningute väljehitamine. Tel 5307 2076, info@viimistlusehitus.ee

Vundamentitööd. Fassaaditööd. Katusekattetööd. Üldehitustööd. Tel 5307 2076, info@viimistlusehitus.ee

Eraauto Hooldus avatud Sael Tammetõru 8 E-R kell 9.00-18.00. Hooldus ja rehvide vahetus. Broneering telefonil 5372 7060 või kohapeal.

ARBORISTI TEENUSED. Ohtlike puude raie Puude hooldusloikus, Hekkide hooldus, Kändude freesimine. Raie teenused Võsa tööd. Puude istutus. Raiejäätmete hakkimine. WWW.PUUKIRURG.EE, info@puukirurg.ee, 5057786

Ehitusluba. Kasutusluba. Hoonete seadustamine. Tel 5306 1181. majapaberid@gmail.com

Fekaalivedu ja kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430.

Rendime prügikonteinereid suuruses 6 - 43 m³. Tel 56 479 407.

Korterite ja eramute remont, renoveerimine ja ehitus. Kontakt: 56623584, evehitus@gmail.com

Vannitubade renoveerimine, plaatimine, torutööd, krohvimine, üldehitus. 57878925

Aiamajade, peenrakastide, kiikede ja mänguväljakute müük ning paigaldus. www.alekeskus.eu. Tel 5015483, 55577462, e-post: info@alekeskus.eu. Asume Laagris ja Kaasiku külas.

Puitarandite ehitus ning erinevad üldehitustööd. Tel. 55675405

Kas korsten jäi sügisel pühkimata? 1Korsten Oü töötab aastaringselt ka nädalavahetustel. Tellis korstnapühkija juba täna! 56004050, info@1korsten.ee

MÜÜK/OST

Pakume Eestis toodetud kvaliteetset puitbriketti ja pelletit. Müüme ka väikseid koguseid. Info 55597572

Sõidukite kokkuost (auto, buss, veok, haagis, tehnik). Tel 55678016

Ostan seisma jäänud sõidukeid. Ka avariilisi, rike- teega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või 56188671

Kuiv okaspuu al 55 €, kask al 62 €; toores must lepp al 46 €/rm, hall lepp al 41 €/rm, kask al 52 €/rm, okaspuu al 42 €/rm. Pikkus 30, 40, 50 cm. Tel 516 4278

Soovin osta omaegse Tarbeklaasi ja Juveelithase tooteid, nahkköites raamatuid, Eesti kunstnike töid (maal, graafika, kujud), postkaardid, märgid, võib pakkuda ka muid vanu esemeid. Tel 5176412.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte ja fotosid, trükiseid ja dokumente ning muid kollektioneerimise esemeid. Tel. 6020906 ja 5011628 Tim

Müüa tätepinnast, sõelutud mulda ning hobusesõnikut. Hind soodne. Tel 56 479 407

Auto Ost. Ostan kasutusena jäänud sõiduauto, kaubiku või maasturi. Võib olla remonti vajav. Kiire tehing ja vormistamine. Tel. 53654085, skampus@

online.ee

Keila Lemmikloomapood müüb kvaliteetset kodulindude täissööta (tibudele, noorkanadele, munevatele kanadele, broileritele, kalkunitele). Poes saadaval linnupidamiseks vajalik inventar: sööturid, jooturid, desod jms. Tellimisel tibus ja noorlinnud. Täiendav info: 628 8888. Asume: Haapsalu mnt 21, Keila. E-R 09:00-18:00, L 10:00-14:00

Ostan autoromusid sobivad igas seisukorras. Telefon 53451955. Kuulutus ei aegu.

Autode kokkuost! Ostame kõiki autosid, sõidukeid, aparaate ja töömasinaid! Võib pakkuda remonti vajavaid ja seisvaid masinaid! Ei pea olema arvel, ülevaatus ega kindlustust! Pakkuda võib kõike! Kuulutus ei aegu! Tel. 54575055

KINNISVARA

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Sooviks osta Saele 1-kordse uuema maja. Krunt vähemalt 800 ja maja 200 ruutu. laatssirje@hotmail.ee

Soovin üürida garaažiboksi Koondise tänava piirkonnas. Tel. 56242180, Ove

TÖÖ

Saue Ilusalong otsib oma kollektiivi juuksurit, kosmeetikut ja ripsmetehnikut. Tel. 6212021 või 5074466

Arula Veod otsib seoses autopargi laienemisega oma meeskonda C, CE kategooriaga autojuhte. Tel 56 40 109

PAKUME TÖÖD tootmisse liinioperaatorile. Asukoht jälgimäe. Tööaeg E-R kolmes vahetuses. Tööle käimiseks vajalik isiklik transport. Katseaja tasu al. 1100-1300 €/bruto. 5666 4372 / cv@hragency.ee.

MUU

Saue Ilusalong (Sooja 1) ootab teid E-R kella 9.00-20.00, L. 10.00-17.00.

lõidne KUNDALINI JOOGA õpetus ootab Sind! Regulaarsed tunnid: E 18.30 Laagris, K 18.30 Sael ja N 9.15 Nõmmel. Lisaks toimuvad eri kursused ja suvelaagrid. Info: www.simran.ee, raili@simran.ee.

KOGU ELU TULEB SINUNI KERGUSE, RÕÕMU JA HIILGUSEGA! Tel. 5041467; www.looduslikhellitus.ee

Palun abi: vajan madalale majale treppi ja kaldteed ning uksele ja väravale fonolukku. Telefon 5590 0400.

Aeg annab, aeg võtab, aeg mälestused jätab!

PAUL EHALA

12.09.57-23.02.20

Leinavad õed ja vennad peredega ning sugulased

Avaldame südamest kaastunnet Anu Kaljumäele kalli abikaasa

VAHUR KALJUMÄE

21.12.1953-20.02.2020

kaotuse puhul

töökollektiiv Pussikeskus Eesti OÜ poolt

Su jalg ei astu enam armsaid koduradu ei ava käsi koduvärvavat...

Mälestame head naabrit

VAHUR KALJUMÄE

ja avaldame sügavat kaastunnet lahkunu omastele

Leini, Helja, Väino, Leili, Merike ja Vello

Pere mälestuskangas on katkenud lõim...

Südamlik kaastunne Siirile armsa isa

VAHUR KALJUMÄE

kaotuse puhul

Nissi kooli 9. klass ja klassijuhataja

Põllumajandusettevõtte Harjumaal, Valingu külas (Keila 4 km) pakub tööd

ROBOTLAUDA TÖÖLISELE JA TRAKTORISTILE (PÕLLUL).

Elamiseks 2-toaline mugavustega korter töökoha vahetus läheduses.
Tel 5069158

VOTEX

Reedel, 13.03 9-13

Turba kaupluse juures

Eestimaise voodipesu

SUURMÜÜK!

Tekikott al 12,30 €

Padjap al 2,00 €

Selle reklaamiga

kogu täishinnaga

voodipesu

-10%

www.votex.ee

OSTAME PÕLLU JA METSAMAAD

Meie omandis on ca 14 000 ha maad

Oleme tegutsenud üle 21 aasta

Meie ei ole vahendajad

Hoiame elu maal, et põld oleks haritud ja mets majandatud!

VÕTA JULGELT ÜHENDUST

ANTS ERIK / 50 91 575 / METSATERVENDUSE.EE

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 • 24 h

Vaata, kes ennustajatest on hetkel liinil: ennustus.ee

Need armsad, kellest äkki jääme ilma, on tegelikult alles - meie sees. Nad on ligi, ei torka silmanii nagu valgus päikese kiire sees...

Südamlik kaastunne Anule, Avele ja Siirile abikaasa ja isa

VAHUR KALJUMÄE

kaotuse puhul

Turbasambla pere

Avaldame südamest kaastunnet Siirile isa ja tema perele armsa

VAHUR KALJUMÄE

kaotuse puhul

Nissi põhikooli pere

Pika ajalooga edukas ettevõtte Harjumaal otsib

TEETÖÖLIST

Pakume kaasaegset ja ühtse meeskonnana toimivat töökeskkonda ja häid töötingimusi!

Tööle asumise aeg: koheselt

NÕUDMISED KANDIDAADILE:

- * Hea füüsiline vorm
- * Hea eesti keele oskus
- * Juhilubade olemasolu (soovitav)

INFO JA KONTAKT: GSM 5053662 või lauri@riabteed.ee

TALLINNA KÜTTELADU
Aastast 2002

HARJUMAAL TASUTA TRANSPORT! Info ja tellimine
51 36 999
www.kytteladu.ee info@kytteladu.ee

RUF PUITBRIKETT

ALATES **130€** /ALUS

PELLET

ALATES **195€** /ALUS

ÜMAR PUITBRIKETT

ALATES **140€** /ALUS

EESTI SUURIM VALIK KÜTTEMATERIALE!

Puitbrikett • pellet • kaminapuud
kivisüsi • turbabrikett • grillsüsi

LAURI KREEK MASSAAŽ
(PÄASKÜLAS)

56 959 081

www.laurimassaz.ee

OÜ SINITIIVIK GRUPP

Teostame vaipade puhastust villa, sünteetiliste, kaltsu ja narmasvaipadele.

Transport uksest ukseni tasuta!

55 917 562

Soovime, et aastate lennus jääks püsima kevad, et päike jääks põsele särama. Et jõudu ja tervist veel oleks enam, õnn oleks nii kodus kui värvaval.

Õnnitleme 85. sünnipäeval armsat naabrit

ELVIIRA TINNURIT

Piret, Priit, Triin, Juta, Egle ja Veiko

Ja kõik asuvad teele, sest kõik peavad asuma teele. (J. Kross)

Armas Anu, oleme mõtetes ja südames Sinuga

Saue vallavalitsus
Saue valla kultuurikeskused

-0%

HEAD HINNAD MÄRTSIS

Saue kaubakeskus
Kpl. Turba
Kpl. Laitse
Kpl. Nissi

Pakkumised kehtivad kuni kaup jätkub*

<p>Zewa classic maj. pidamis paber 2 rulli</p> <p>1.45 -31% 0.99</p>	<p>Libresse hügieeniside Ultra Thin normal wings 10tk</p> <p>1.69 -29% 1.19</p>	<p>Saaremaa või 200g</p> <p>2.19 -27% 1.59 7.95/kg</p>	<p>Viini šnitsel seasifileest 400g Rannarootsi</p> <p>4.30 -31% 2.99 7.48/kg</p>	<p>Nisujahu 405 2kg Kalew</p> <p>1.49 -27% 1.09 0.54/kg</p>	<p>Eesti Pagar Juusturull 400g</p> <p>2.69 -26% 1.99 4.98/kg</p>
--	---	--	--	---	--

Ja lisaks palju teisi häid pakkumisi kauplustes kohapeal!

www.keilaty.ee

Haapsalu mnt 57b, Keila

UUS STOCK-OFFICE SAUE TEHNOPARGIS!

ÜÜRIPINNAD SUURUSEGA 620 KUNI 1400 m²

sauetehnopark.ee

☎ 672 0357

Toome Sinu muruniiduki, murutraktori ja trimmeri ise hooldusesse!

HOOLDUS-KAMPAANIA

Saue vallas edasi-tagasi transport alates **10 EUR**

Kampaaniainfo: tel: 51 900 402
www.tehnikakeskus.ee

KEILA HALDUS OÜ PAKUB KORTERIÜHISTUTELE

- HALDUS- JA HOOLDUSTEENUST
- ÖÖPÄEVARINGSET AVARIITEENUST (TEL 56 21 4444)
- SISE- JA VÄLISKORISTUST
- MURUNIITMIST
- RAAMATUPIDAMISTEENUST

Info 53 442 444 või info@keilahaldus.ee
www.keilahaldus.ee

KOLIMISMÜÜK

KÕIK TÄISHINNAGA KAUBAD -10%

Soodustus ei laiene netipoe kaupadale. Kehtib kuni 31.03.2020

Kauplus TEXTELLE Laagri Hyper Rimis E-R 12.00 - 18.45 L 12.00- 16.00
info@textelle.ee tel. 52 44 113 www.textelle.ee

Sami Masinakeskus võtab tööle MÜÜGIESINDAJA

TÖÖ KIRJELDUS:

- Tehnika müük Eestis ja välismaal;
- Hinnapakumiste koostamine;
- Kliendisuhete hoidmine ja arendamine;
- Reklaami ja müügitöös osalemine;
- Tootekoolituste läbiviimine;
- Ettevõtte esindamine turundusüritustel ja messidel.

TÖÖKS ON VAJALIK TEHNIKAALANE MÜÜGITÖÖ KOGEMUS

ROHKEM INFOT: sami.ee/toopakumised
sami@sami.ee või 53 087 205

WWW.MASINAKESKUS.EE

Masinaehitus ettevõtte Sami AS võtab tööle:

- Keevitaja
- CNC trei - ja freesikeskuse (Haas) operaator

Täiendav info ja kandideerimine:

- telefonil 5197 6863
- e-postil: sami@sami.ee

Address: Tule 20, Saue linn 76505, Saue vald

WWW.SAMI.EE

LAAGRI LOOMAKLIINIK ASUME LAAGRIS VAE 2/1

TEL. 5507267
WWW.LAAGRILOOMAKLIINIK.EE

Närvetustades elu

KÕIK MATUSETEENUSED KEILAS

Eesti soodsaim tuhastusmatus, kabel, peilauad, ööpäevaringne lahkunu transport

Memoris
Krematoorium ja matusebüroo

Keila Pargi 30 • TASUTA LÜHINUMBER 16200 • www.memoris.ee

Rõõmupäevad

6. - 22. märts 2020

OSTA JA VÕIDA!

Kõik üle 20€ tehtud ostud osalevad loteriis

- Triikraud Philips GG5034/20
- Robottolmuimeja W-D valge Ecovacs DEEBOT605
- Elektriline tõukeratas Segway Ninebot ES2 Dark Grey

Golden Lady
n. sukkpüksid ja põlvikud

-20%

Nivea dušigeel 750ml
Welcome sunshine
Goodbye stress
Care relax

7.50 **-56%**
3.30 4.40/L

Palmolive dušigeel
for men 750ml

6.75 **-37%**
4.25 5.66/L

ZEWA Deluxe Winter
24 rulli 3 kih. tualettpaber

11.90 **-42%**
6.99

Ariel Color
pesukapslid 80tk

26.65 **-36%**
18.99

Pampers niisked
salvrätikud

Fresh clean 6x64tk
Sensitive 6x56tk

11.40 **-41%**
6.75

Nukk Defa Lucy
travel

11.00 **-31%**
7.50

Helikopter
hääle ja valgusega

9.90 **-15%**
8.50

Saumikser
MBL-18 200w 2 kiirust

18.90 **-26%**
13.90

Smoothie blender
Sencor SBL 7500SS

59.00 **-22%**
45.90

Konserv hautatud
sealiha 240g Koduküla

1.75 **-49%**
0.89 3.71/kg

Suitsutatud broileri
pooltiib 600g
Tallegg

3.35 **-41%**
1.99 3.32/kg

Maksapasteet
murulauguga 200g
Maks&Moorits

1.15 **-31%**
0.79 3.95/kg

Värsk Mineral 6pakk
6x 1L

5.69 **-30%**
3.99 + pant 0.60 0.67/L

Kuivtoit kassidele
Kitekat tuunikala köögivilja
1kg

2.89 **-45%**
1.59

Külmsuitsuforell
viilutatud 500g Wool

14.90 **-40%**
8.99 17.98/kg

Heeringafilee kergsoola
õlis 400g Vici

3.09 **-42%**
1.79 4.47/kg

Tomatid jõhvika
marinaadis 1kg
Mõisaproua

1.99 **-35%**
1.29

Virsi puooled
siirupis 820g Green

1.69 **-41%**
0.99 1.20/kg

India päkel
Näks Näks 1kg

19.90 **-40%**
11.99

Majonees Hellmann's
Original 880ml

4.79 **-29%**
3.39 3.85/L

Pitsa rebitud sealihaga
Party 350g

2.19 **-25%**
1.65 4.71/kg

Lays Wavy hapukoore
130g

1.59 **-38%**
0.99 7.62/kg

Apelsinimarmelaadiga
kommid 350g

2.49 **-40%**
1.49 4.26/kg

Halvaa 250g Zipp

1.25 **-37%**
0.79 3.16/kg

ja lisaks palju teisi pakkumisi!

www.keilaty.ee Haapsalu mnt 57b, Keila